

TRƯỜNG ĐẠI HỌC VĂN HOÁ HÀ NỘI
KHOA VĂN HOÁ DÂN TỘC THIỂU SỐ

VĂN HOÁ TRUYỀN THỐNG NGƯỜI DAO ĐỎ
VỚI DỰ ÁN DI DÂN TÁI ĐỊNH CƯ Ở XÃ
HOÀNG KHAI, YÊN SƠN, TUYÊN QUANG

KHOÁ LUẬN TỐT NGHIỆP CỬ NHÂN VĂN HOÁ
CHUYÊN NGÀNH VĂN HOÁ DÂN TỘC THIỂU SỐ
MÃ SỐ : 608

Sinh viên thực hiện : Triệu Thị Nhất

Hướng dẫn khoa học : TS. Nguyễn Thị Việt Hương

HÀ NỘI - 2008

LỜI CẢM ƠN

Trước tiên em xin cảm ơn khoa Văn hoá dân tộc thiểu số, Trường Đại học Văn hoá Hà Nội đã tạo điều kiện cho em thực hiện bài luận văn này. Em xin chân thành cảm ơn cô giáo, Tiến sỹ Nguyễn Thị Việt Hương đã tận tình chỉ bảo em trong quá trình nghiên cứu và thực hiện đề tài. Do khả năng và trình độ còn có hạn, thời gian nghiên cứu lại chưa nhiều, vì vậy những vấn đề trình bày trong luận văn chắc chắn khó tránh khỏi khiếm khuyết, kính mong các thầy giáo, cô giáo chỉ bảo, góp ý, bổ sung để luận văn đạt kết quả tốt và hoàn thiện hơn.

Em xin chân thành cảm ơn !

MỤC LỤC

MỞ ĐẦU	1
Chương 1: CUỘC SỐNG NGƯỜI DAO ĐỎ Ở XÃ HOÀNG KHAI,	9
YÊN SƠN, TUYÊN QUANG VÀ VẤN ĐỀ TÁI ĐỊNH CƯ.....	9
1.1. KHÁI QUÁT VỀ DỰ ÁN DI DÂN TÁI ĐỊNH CƯ THỦY ĐIỆN TUYÊN QUANG	9
1.1.1. Cơ sở hình thành dự án thủy điện Tuyên Quang	9
1.1.2. Phạm vi ảnh hưởng và lộ trình thực hiện việc chuyển cư của dự án thủy điện Tuyên Quang.....	10
1.2. CUỘC SỐNG NGƯỜI DAO ĐỎ TRƯỚC KHI CHUYỂN ĐẾN KHU TÁI ĐỊNH CƯ Ở XÃ HOÀNG KHAI, YÊN SƠN, TUYÊN QUANG.....	11
1.2.1. Khái quát môi trường tự nhiên và xã hội của người Dao đỏ tại xã Trùng Khánh, Na Hang, Tuyên Quang	11
1.2.2. Nguồn gốc, lịch sử tộc người Dao đỏ ở xã Trùng Khánh, Na Hang, Tuyên Quang	12
1.2.3. Các giá trị văn hoá truyền thống người Dao đỏ ở Trùng Khánh, Na Hang, Tuyên Quang	14
1.3. THỰC TRẠNG KHU TÁI ĐỊNH CƯ CỦA NGƯỜI DAO ĐỎ Ở XÃ HOÀNG KHAI, YÊN SƠN, TUYÊN QUANG HIỆN NAY.....	27
1.3.1. Tổng quan về khu tái định cư.....	27
1.3.2. Điều kiện sản xuất	28
1.3.3. Điều kiện sinh hoạt.....	29
1.3.4. Các công trình sinh hoạt chung	30
Chương 2: MỐI QUAN HỆ GIỮA VĂN HOÁ TRUYỀN THỐNG NGƯỜI DAO ĐỎ VÀ DỰ ÁN DI DÂN TÁI ĐỊNH CƯ.....	33

Ở XÃ HOÀNG KHAI, YÊN SƠN, TUYÊN QUANG	33
2.1. SỰ TÁC ĐỘNG CỦA VĂN HOÁ TRUYỀN THỐNG NGƯỜI DAO ĐỎ ĐẾN DỰ ÁN DI DÂN TÁI ĐỊNH CƯ Ở XÃ HOÀNG KHAI, YÊN SƠN, TUYÊN QUANG.....	33
2.1.1. Tác động của văn hóa truyền thống đến việc chọn địa điểm cho khu tái định cư của người Dao Đỏ	33
2.1.2. Tác động của văn hóa truyền thống đến việc chọn địa điểm cho từng hộ gia đình.	36
2.1.3. Tác động của văn hóa truyền thống đến quy trình di chuyển dân đến khu tái định cư	38
2.1.4. Tác động của văn hóa truyền thống đến kiến trúc quy hoạch của khu tái định cư	40
2.1.5. Tác động của văn hóa truyền thống đến quá trình ổn định cuộc sống tại khu tái định cư	45
2.1.6. Tác động của văn hóa truyền thống tới định hướng phát triển kinh tế – xã hội.....	47
2.2. TÁC ĐỘNG CỦA DỰ ÁN DI DÂN TÁI ĐỊNH CƯ ĐẾN VĂN HÓA TRUYỀN THỐNG NGƯỜI DAO ĐỎ Ở KHU TÁI ĐỊNH CƯ XÃ HOÀNG KHAI, YÊN SƠN, TUYÊN QUANG	53
2.2.1. Những yếu tố tác động đến văn hóa truyền thống người Dao Đỏ ở khu tái định cư Hoàng Khai, Yên Sơn, Tuyên Quang	53
2.2.2. Những biến đổi trong Văn hóa truyền thống người Dao Đỏ ở khu tái định cư xã Hoàng Khai, Yên Sơn, Tuyên Quang	56
Loại hình.....	69
Loại hình.....	69

Chương 3: ĐIỀU CHỈNH MỐI QUAN HỆ GIỮA VĂN HOÁ TRUYỀN THỐNG NGƯỜI DAO ĐỎ VỚI DỰ ÁN DI DÂN TÁI ĐỊNH CƯ Ở XÃ HOÀNG KHAI, YÊN SƠN, TUYÊN QUANG.....	77
3.1. NHẬN THỨC VẤN ĐỀ.....	77
3.1.1. Di dân tái định cư là sự hi sinh của đồng bào Dao Đỏ	77
3.1.2. Di dân tái định cư là điều kiện để quy hoạch vùng phát triển	78
3.1.3. Tính tất yếu xảy ra sự tác động qua lại giữa dự án di dân tái định cư và văn hoá truyền thống người Dao Đỏ.....	81
3.1.4. Tái định cư và phát triển bền vững là nguyên tắc hàng đầu của công tác di dân tái định cư.....	83
3.2. NHỮNG GIÁ TRỊ VĂN HOÁ TRUYỀN THỐNG CỦA NGƯỜI DAO ĐỎ CẦN ĐƯỢC BẢO TỒN	85
3.3. NHỮNG VẤN ĐỀ CỦA KHU TÁI ĐỊNH CƯ CẦN ĐIỀU CHỈNH.....	87
3.4. NHỮNG GIẢI PHÁP CỤ THỂ VÀ KIẾN NGHỊ	88
3.4. 1. Giải pháp	88
3.4.2. Kiến nghị	92
KẾT LUẬN	96
TÀI LIỆU THAM KHẢO	99

MỞ ĐẦU

1. Lý do chọn đề tài

Tuyên Quang là tỉnh miền núi có tốc độ phát triển kinh tế chậm so với các tỉnh đồng bằng. Từ xa xưa, nơi đây đã thu hút được các dòng người từ bốn phương tụ lại trong đó có các dân tộc thiểu số như Tày, Dao, Sán Dìu, Hmông, Pà Thẻn...tạo nên bức tranh văn hoá Tuyên Quang đa dạng mà thống nhất.

Đặc biệt là dân tộc Dao, đây là dân tộc có mang nhiều nét văn hóa hết sức đa dạng, phong phú, không chỉ thể hiện trong sự đa dạng của các nhóm ngành mà còn thể hiện trong văn hóa đặc trưng mỗi vùng, mỗi địa phương.

Một trong những nhóm phải kể đến là nhóm Dao Đỏ, đây là nhóm cư trú chủ yếu ở vùng cao thuộc hai huyện Na Hang và Chiêm Hóa. Trong quá trình hội nhập và phát triển, dân tộc Dao Đỏ là dân tộc ít chịu sự tác động của văn hóa bên ngoài. Do vậy, ít nhiều ở các địa phương, các thôn bản vẫn còn giữ gìn được những giá trị văn hóa truyền thống riêng của họ.

Văn hoá truyền thống của người Dao đã được hình thành từ rất lâu đời, đã trở thành bộ phận không thể tách rời của văn hoá các dân tộc Việt Nam. Những giá trị văn hoá trong phong tục tập quán, trong sinh hoạt vật chất, tinh thần, ứng xử của họ đã hình thành nên cốt cách, diện mạo của người Dao Đỏ và được lưu truyền từ đời này sang đời khác. Trải qua những thăng trầm biến động lịch sử, nó được chắt lọc và bổ sung tạo nên nét văn hoá độc đáo riêng của người Dao Đỏ. Vì vậy trong suy nghĩ, trong đời sống người Dao Đỏ những nét văn hoá ấy vẫn tồn tại và lưu giữ, ít nhiều có biến đổi và tác động tới chính sách phát triển kinh tế - xã hội chung.

Cùng với sự phát triển chung của cả nước, Tuyên Quang đã và đang có sự thay da đổi thịt nhanh chóng với tiềm năng và thế mạnh đang được đầu tư, khai thác như các chương trình phát triển du lịch, các khu công nghiệp...Trong đó có công trình xây dựng Thủy điện tại Thị trấn Na Hang.

Việc di dân giải phóng mặt bằng vùng lòng hồ Thủy điện đã được triển khai thực hiện từ năm 2002. Đến nay đời sống người dân đã dần đi vào

ổn định. Tuy nhiên việc giải quyết các vấn đề nhà ở, tạo dựng cuộc sống mới cho người dân vùng lòng hồ là vấn đề khó khăn và lâu dài. Người Dao Đỏ ở Hoàng Khai, Yên Sơn, Tuyên Quang là một bộ phận trong dự án di dân tái định cư đó.

Vốn là dân tộc có tập quán sinh hoạt văn hoá truyền thống lâu đời, gắn liền với rừng núi và có hoạt động tín ngưỡng đặc trưng riêng nên những yếu tố này có sự tác động không nhỏ tới quá trình vận động cũng như ổn định cuộc sống cho người dân ở khu tái định cư xã Hoàng Khai. Mặt khác, khu tái định cư tuy có nhiều thuận lợi đồng thời có không ít những khó khăn, thiếu đất ở, đất sản xuất, điều kiện sống khó khăn, cuộc sống mới chưa phù hợp với tập quán của đồng bào Dao Đỏ, chưa được đồng bào chấp nhận nên còn xảy ra hiện trạng chuyển cư về quê cũ và đi nơi khác khiến cho người dân chưa ổn định cuộc sống làm ảnh hưởng tới quá trình ổn định dân cư. Cuộc sống mới, quê hương mới, môi trường mới cũng làm thay đổi mọi mặt đời sống xã hội của đồng bào Dao Đỏ và làm biến đổi mạnh mẽ những giá trị văn hoá độc đáo đặc trưng riêng của họ, việc nghiên cứu, bảo tồn giá trị văn hóa người Dao Đỏ ở khu Tái định cư là rất cần thiết.

Vì vậy, là một sinh viên Khoa Văn hoá Dân tộc thiểu số của Trường Đại học Văn hoá Hà Nội, đồng thời lại chính là người Dao Đỏ sống trong khu tái định cư, muốn được góp một phần sức nhỏ bé của mình vào công cuộc xây dựng quê hương và bảo lưu vốn văn hoá truyền thống dân tộc nên người viết đã chọn đề tài **“Văn hoá truyền thống người Dao Đỏ với dự án di dân tái định cư ở xã Hoàng Khai, Yên Sơn, Tuyên Quang”** cho luận văn tốt nghiệp của mình.

2. Mục đích, nhiệm vụ nghiên cứu của đề tài

Thông qua việc đánh giá sự ảnh hưởng qua lại giữa văn hoá truyền thống người Dao Đỏ và dự án di dân tái định cư, đề tài nhằm làm rõ sự tác động của văn hoá truyền thống người Dao Đỏ tới quá trình thực hiện dự án di dân tái định cư và những biến đổi của nó trong quá trình ổn định, hội nhập cuộc sống mới ở khu tái định cư. Từ đó, đề xuất những giải pháp cơ bản

nhằm nâng cao hiệu quả công tác di dân tái định cư và hiệu quả công tác bảo tồn, phát huy các giá trị văn hoá truyền thống của người Dao Đỏ trong khu tái định cư.

Để thực hiện được mục đích trên, đề tài phải giải quyết những nhiệm vụ sau:

- Khái quát về cuộc sống người Dao Đỏ ở xã Trùng Khánh, Na Hang và khu tái định cư Hoàng Khai, Yên Sơn, Tuyên Quang.

- Khảo sát, đánh giá sự tác động giữa hai yếu tố văn hoá truyền thống người Dao Đỏ và dự án di dân tái định cư trên các phương diện cụ thể.

- Bước đầu đặt vấn đề điều chỉnh mối quan hệ giữa văn hoá truyền thống người Dao Đỏ và dự án di dân tái định cư nhằm nhanh chóng ổn định cuộc sống của người dân và đẩy mạnh hơn nữa công tác bảo tồn các giá trị văn hoá của người Dao Đỏ ở khu tái định cư.

3. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu

Để xác định được phạm vi và đối tượng nghiên cứu đề tài cần định rõ nội dung một số khái niệm:

- Hộ định cư là hộ gia đình hoặc hộ độc thân hoặc tổ chức bị thu hồi đất phải di chuyển để giải phóng mặt bằng thực hiện dự án thủy điện Tuyên Quang.

- Điểm tái định cư là điểm dân cư được xây dựng theo quy hoạch gồm đất của hộ gia đình tái định cư và đất khu chức năng nông thôn.

- Khu tái định cư là một địa bàn thống nhất được quy hoạch xây dựng để bố trí cho hộ tái định cư gồm đất sản xuất, đất ở, đất chuyên dùng...trong khu tái định cư ít nhất 1 điểm tái định cư.

- Vùng tái định cư là địa bàn các huyện được quy hoạch để tiếp nhận dân tái định cư. Trong vùng tái định cư có ít nhất 1 khu tái định cư.

- Văn hoá truyền thống là những giá trị văn hoá vật chất và tinh thần do con người sáng tạo ra trong quá khứ và gắn với quá trình hình thành, phát triển của cộng đồng.

Trong dịp phát động “*Thế kỷ bảo tồn và phát triển văn hoá*” ông F.Mayor- Tổng Giám đốc UNESCO cho rằng: “ Văn hoá là tổng thể sống động các hoạt động sáng tạo trong quá khứ và trong hiện tại. Qua thế kỷ, hoạt động sáng tạo ấy đã hình thành nên một hệ thống các giá trị, các truyền thống và các thị hiếu – những yếu tố xác định đặc tính riêng biệt của mỗi dân tộc”.

Văn hoá thường được chia thành hai bộ phận cấu thành là văn hoá vật chất và văn hoá tinh thần. Nhưng sự phân chia này chỉ có ý nghĩa tương đối. Cái gọi là vật chất thực ra là vật thể hoá giá trị tinh thần, giá trị tinh thần lại được trầm tích trong hình thức vật thể.

Trong cuốn “*Văn hoá các dân tộc vùng Đông Bắc*”, PGS.TS. Hoàng Nam đã phân loại đối tượng nghiên cứu văn hoá truyền thống các dân tộc thành: Đời sống kinh tế, văn hoá vật thể và văn hoá phi vật thể. Trong đó:

- Đời sống kinh tế gồm hoạt động trồng trọt, chăn nuôi, ngành nghề thủ công, hoạt động hái lượm, săn bắt, kinh tế trao đổi mua bán.
- Văn hoá vật thể là sản phẩm vật chất do con người sáng tạo ra nhằm phục vụ nhu cầu vật chất của con người như xây dựng bản làng, nhà ở, trang phục, đồ ăn thức uống, phương tiện vận chuyển.
- Văn hoá phi vật thể là các sản phẩm do con người làm ra nhằm thoả mãn nhu cầu tinh thần của con người gồm ngôn ngữ, chữ viết, tôn giáo tín ngưỡng, văn học, nghệ thuật, tri thức dân gian, tổ chức gia đình, quan hệ dòng họ, tục lệ sinh đẻ, cưới xin, ma chay...

Khi nói tới văn hoá truyền thống của người Dao Đỏ thì chính là nói tới những giá trị vật chất, tinh thần mà họ sáng tạo ra trong lịch sử tồn tại họ các giá trị ấy có bổ sung, chọn lọc và trở thành những thói quen, nếp sống của người Dao Đỏ.

Trên cơ sở khu biệt khái niệm như vậy, đề tài sẽ tập trung vào việc khảo sát sự ảnh hưởng qua lại giữa văn hoá truyền thống người Dao Đỏ và dự án di dân tái định cư, theo đó:

Văn hoá truyền thống tác động đến dự án di dân tái định cư trên các phương diện:

- + Tác động đến việc chọn địa điểm cho khu tái định cư.
- + Tác động đến việc chọn địa điểm cho từng hộ gia đình.
- + Tác động đến qua trình di chuyển đến khu tái định cư.
- + Tác động đến kiến trúc quy hoạch của dự án di dân tái định cư.
- + Tác động đến qua trình ổn định cuộc sống tại khu tái định cư.
- + Tác động đến định hướng phát triển kinh tế xã hội chung.

Ngược lại, Văn hoá truyền thống cũng sẽ chịu sự tác động của dự án di dân tái định cư trên các phương diện:

- + Tập quán mưu sinh.
- + Văn hoá vật thể: Tổ chức làng bản, nhà ở, trang phục, ăn uống.
- + Văn hoá phi vật thể: Ngôn ngữ, chữ viết, tôn giáo tín ngưỡng, văn nghệ, tri thức dân gian, tổ chức gia đình, quan hệ đồng họ, làng bản, dân tộc, tập quán sinh đẻ, cưới xin, ma chay.

Do tính chất của vấn đề, đề tài sẽ tập trung nghiên cứu về cuộc sống của người Dao đỏ tại hai địa điểm:

+ Trước khi chuyển đến khu tái định cư thuộc xã Trùng Khánh, huyện Na Hang. Trong đó, tập trung vào thôn Xuân Quang vì đây là thôn có 100% người Dao Đỏ sinh sống.

+ Tại khu tái định cư xã Hoàng Khai, huyện Yên Sơn, chủ yếu tập trung nghiên cứu điểm tái định cư xóm Hồ II (nay thôn Tân Quang) vì có số lượng người Dao Đỏ sống tập trung, chiếm số lượng đông.

4. Lịch sử nghiên cứu, nguồn tư liệu thực hiện của đề tài

Từ xưa đến nay, đã có nhiều tác giả Trung ương, địa phương thực hiện nhiều công trình nghiên cứu về người Dao Đỏ, chủ yếu tập trung vào các nhóm tài liệu sau:

- Nhóm 1: là những công trình nghiên cứu về văn hoá truyền thống người người Dao Đỏ, chủ yếu tìm hiểu về các giá trị văn hoá mà cộng đồng người Dao Đỏ sáng tạo ra trong quá trình hình thành, phát triển của mình.

Tiêu biểu là công trình nghiên cứu “*Người Dao ở Việt Nam*”, Nhà xuất bản khoa học xã hội, Hà Nội, 1971; “*Văn hoá truyền thống các dân tộc Tày, Dao, Sán Dìu ở Tuyên Quang*”, Nhà xuất bản Văn hoá dân tộc, Hà Nội, 2003;” *Các dân tộc thiểu số Tuyên Quang*”, Ban dân tộc tỉnh Tuyên Quang, 1972...

- Nhóm 2: là những công trình nghiên cứu về những tác động của nền kinh tế mới đối với cuộc sống và văn hoá truyền thống của người Dao Đỏ. Nhóm tư liệu này chủ yếu đánh giá sự biến đổi về văn hoá truyền thống, biến đổi trên các lĩnh vực đời sống kinh tế, xã hội của người Dao Đỏ hiện nay như các công trình báo cáo của các tác giả trong cuốn “*Sự phát triển văn hoá xã hội người Dao: Hiện tại và tương lai*”, Nhà xuất bản KHXH, Hà Nội, 1978...

- Nhóm 3: Các nguồn tư liệu nghiên cứu về các dự án, các công trình trên các vùng dân tộc thiểu số, đặc biệt là các công trình nghiên cứu về văn hoá và hướng bảo tồn văn hoá truyền thống của các dân tộc trên địa bàn xây dựng các dự án như dự án 135, 134, 327; dự án thủy điện Sơn La, dự án thủy điện Tuyên Quang. Tiêu biểu, công trình nghiên cứu về “*Văn hoá phi vật thể các dân tộc vùng lòng hồ thủy điện Tuyên Quang*”, Nhà xuất bản Văn hoá thông tin – Công ty văn hoá trí tuệ Việt phối hợp sản xuất, 2006... các bản quy hoạch, các số liệu thống kê của ban dự án ,...

Có thể nói, vấn đề tác động qua lại giữa văn hoá truyền thống người Dao Đỏ và dự án di dân tái định cư vẫn chưa được quan tâm đúng mức, chưa có công trình nào đi sâu vào nghiên cứu một cách cụ thể, toàn diện. Tuy nhiên, Luận văn sẽ không thể hoàn thành nếu thiếu đi nguồn tư liệu từ các công trình về người Dao đỏ của các tác giả đi trước, nhất là các tư liệu liên quan trực tiếp tới vấn đề của luận văn mà các công trình đã được công bố như các tài liệu về người Dao ở Tuyên Quang, các tài liệu về dự án di dân tái định cư, tài liệu điền dã khảo sát trên địa bàn xã Hoàng Khai. Ngoài ra, luận văn còn nhận được sự giúp đỡ nhiệt tình của người dân địa phương, đóng góp thêm nguồn tư liệu thực tiễn để thực hiện đề tài này.

5. Phương pháp thực hiện đề tài

Phương pháp luận chung là phương pháp luận chủ nghĩa Mác-Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh.

Phương pháp cụ thể được đề tài sử dụng là phương pháp điều tra, điền dã thực địa, quan sát, phỏng vấn, phân tích, tổng hợp, so sánh, đối chiếu. Trong đó, trực tiếp nhất là phương pháp điều tra xã hội học, đề tài xây dựng một mẫu phiếu có cơ cấu mẫu là 24 câu hỏi, tập trung vào hai nhóm nội dung đánh giá ảnh hưởng qua lại của văn hoá truyền thống người Dao Đỏ với dự án di dân tái định cư. Số lượng phiếu phát ra là 100 phiếu trên địa bàn thôn tái định cư người Dao Đỏ ở xã Hoàng Khai, Yên Sơn, Tuyên Quang. Đối tượng phát phiếu là người Dao Đỏ, chủ yếu tập trung vào lứa tuổi từ 30 tuổi trở lên (là chủ gia đình). Số phiếu thu về là 100 phiếu được xử lý, thống kê, phân tích, đánh giá. Ngoài ra, Luận văn còn sử dụng phương pháp phỏng vấn sâu với người dân về suy nghĩ, nhận xét của họ về dự án di dân tái định cư, đối tượng là người am hiểu xã hội, am hiểu phong tục tập quán, có cách nhìn nhận khách quan về dự án di dân tái định cư.

6. Đóng góp của đề tài

Luận văn nghiên cứu sự tác động qua lại giữa văn hoá truyền thống người Dao Đỏ với dự án di dân tái định cư ở Hoàng Khai, Yên Sơn, Tuyên Quang, hy vọng:

- Đóng góp thêm nguồn tư liệu mới, những nhận định khách quan cũng như tài liệu cụ thể cho việc tìm hiểu, bổ sung đầy đủ, chính xác hơn về sự tác động giữa văn hoá truyền thống người Dao Đỏ và dự án di dân tái định cư. Qua đó thấy được sự tác động của tập quán sinh hoạt truyền thống người Dao Đỏ với vấn đề tái định cư và những biến đổi của văn hoá truyền thống người Dao Đỏ tại khu tái định cư.

- Kết quả nghiên cứu của luận văn sẽ góp thêm cơ sở khoa học cho việc định hướng các chính sách, xã hội, văn hoá, giáo dục của địa phương. Trong đó việc gìn giữ và phát huy văn hoá truyền thống của người Dao Đỏ trước trào lưu “hội nhập” của văn hoá hiện nay.

7. Bố cục của đề tài

Ngoài phần mở đầu, kết luận, phụ lục, Luận văn gồm 3 chương:

Chương 1: Cuộc sống người Dao Đỏ ở xã Hoàng Khai, Yên Sơn, Tuyên Quang và vấn đề tái định cư

Chương 2: Mối quan hệ giữa văn hoá truyền thống người Dao Đỏ và dự án di dân Tái định cư ở xã Hoàng Khai, Yên Sơn, Tuyên Quang

Chương 3: Điều chỉnh mối quan hệ giữa văn hoá truyền thống người Dao Đỏ với dự án di dân tái định cư ở xã Hoàng Khai, Yên Sơn, Tuyên Quang

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Ninh Văn Độ (chủ biên), Nguyễn Phi Khanh, Hoàng Thế Hùng. *Văn hoá truyền thống các dân tộc Tày, Dao, Sán Dìu ở Tuyên Quang*, Nhà xuất bản VHDT, Hà Nội, 2003.
2. Bế Việt Đăng, Nguyễn Khắc Tụng. *Người Dao ở Việt Nam*, Nhà xuất bản khoa học xã hội, Hà Nội, 1971.
3. Nguyễn Văn Huy. *Bức tranh văn hoá các dân tộc thiểu số Việt Nam*, NXB Giáo dục, 1998.
4. PGS.TS. Đỗ Đình Hằng (chủ biên). *Tìm hiểu đường lối văn hoá của Đảng Cộng sản Việt Nam*, NXB Chính trị Quốc gia, Hà Nội, 2006.
5. Ngô Văn Lê, Nguyễn Văn Tiếp, Nguyễn Văn Diệu. *Văn hoá các dân tộc thiểu số ở Việt Nam*, NXB Giáo dục, Hà Nội, 1977.
6. Nông Đức Mạnh. *Phát huy giá trị văn hoá các dân tộc (Sách “Văn hoá và sự phát triển các dân tộc thiểu số Việt Nam”)*, Hà Nội, 1996.
7. Hoàng Nam. *Vài suy nghĩ về truyền thống kinh tế miền núi*, Tạp chí khoa học, Trường Đại học Tổng hợp, Hà Nội, 1990.
8. Hoàng Nam. *Văn hóa các dân tộc vùng Đông bắc*, Giáo trình, Trường Đại học Văn hoá, Hà Nội, 2004.
9. Hoàng Quyết, Tuấn Dũng. *Phong tục tập quán các dân tộc Việt Bắc*, Hà Nội, 1994.
10. Ngô Đức Thịnh. *Văn hóa vùng và phân vùng văn hoá Việt Nam*, Hà Nội, 1993.
11. Ngô Đức thịnh. *Bảo tồn và phát huy văn hoá truyền thống các dân tộc*, Tạp chí dân tộc học, Hà Nội, 1993.
12. Trần Ngọc Thêm. *Cơ sở văn hoá Việt Nam*, Trường Đại học Tổng hợp thành phố Hồ Chí Minh, 1995.
13. Nông Quốc Tuấn. *Trang phục cổ truyền của người Dao ở Việt Nam*, NXB Văn hoá dân tộc, Hà Nội, 2002.
14. Hà Văn Viễn, Hà Văn Phụng. *Các dân tộc thiểu số ở Tuyên Quang*, Ban dân tộc tỉnh Tuyên Quang, 1972.

15. Bảo tàng Văn hoá các dân tộc Việt Nam. *Văn hoá phi vật thể của các dân tộc ở vùng lòng hồ thủy điện Tuyên Quang*, Nhà xuất bản Văn hoá thông tin – Công ty văn hoá trí tuệ Việt, 2006.
16. Ban tuyên giáo tỉnh Tuyên Quang. *Lịch sử Đảng bộ Tuyên Quang*.
17. *Quy hoạch tổng thể dự án di dân vùng lòng hồ thủy điện Tuyên Quang*, Ban di dân tỉnh Tuyên Quang, 2004.
18. *Sự phát triển văn hoá xã hội của người Dao: Hiện tại và tương lai*, NXB Khoa học xã hội, Hà Nội, 1978.
19. Tỉnh uỷ Tuyên Quang. *Văn kiện Đại hội đại biểu Đảng bộ tỉnh Tuyên Quang lần thứ XIII*, Tuyên Quang, 2000.
20. Tỉnh uỷ Tuyên Quang. *Văn kiện Đại hội đại biểu Đảng bộ tỉnh Tuyên Quang lần thứ XIV*, Tuyên Quang, 2005.
21. Tỉnh uỷ Tuyên Quang. *Nghị quyết số 03-NQ/TU, ngày 12/6 của Ban Chấp hành Đảng bộ tỉnh Tuyên Quang (Khoá XIV) về phát triển du lịch tỉnh Tuyên Quang giai đoạn 2006-2010*, Tuyên Quang, 2006.
22. Viện dân tộc học. *Các dân tộc ít người ở Việt Nam (các tỉnh phía Bắc)*, NXB Khoa học xã hội, Hà Nội, 1978.
23. Viện ngôn ngữ học. *Tìm hiểu ngôn ngữ các dân tộc thiểu số ở Miền Bắc Việt Nam*, Hà Nội, 1975.